

SVENSKA FILMINSTITUTET, FOLKETS BIO OCH UR PRESENTERAR

GLÖD

HEHKU / HILLOS / ŽARO / HILLA / SJJLE / גלי

TIO KORTA DOKUMENTÄRFILMER
PÅ DE NATIONELLA MINORITETSSPRÅKEN

BADJELÁNNDÁ

Fargga juohke beaivvi lohká mediain daid lassáneamen dálkkádatrievdademiid birra. Jahkeáiggit sirdásuvvet, dálvvit bivaldit ja geasit guhkkot. Filbma govve poehtalaččat ja čalmmustahtta eatnama ja luonddu árvvu sin jurdagiin geat beaivválaččat eatnama geavahit.

Nästan dagligen rapporterar media om de accelererande klimatförändringarna. Årstiderna förskjuts, vintrarna blir varmare och somrarna längre. Poetiskt och visuellt belyser filmen marken och naturens värde genom tankar hos den som nyttjar marken dagligen.

REGI Jonah Senften & Jimmy Sundin
DIKT AV Juvva Pittja
FOTO Jonah Senften
LJUD Robin Svensk
PRODUCENTER Andreas Emanuelsson & Tony Österholm
PRODUKTIONSBOLAG Iris Film AB
LÄNGD 4 min 30 sek
SPRÅK Nordsamiska

DETTA ÄR NATTEN

טכאָן יד סיא סאָד
”דאָרפּש זאָלמייַה אַ; שיינעגאַב עשיטעאַפּמליפּ אַ סיא ”טכאָן יד סיא סאָד”
זיאַ אַזאַלפּ רעד, שידיי זיאַ דאָרפּש יד. טכיד שיאיבנ אַ, אַזאַלפּ ענעסעגראַפּ אַ
ענייז טימ עשראַוו זיאַ מלוע -ת יב רעשידיי רעד 200000 ענעזאַלראַפּ
זיאַ זילאַגראַמ אַנאַ זאָפּ זעגעגסיר אַ זאָוועג זיאַ סאָוו דיל סאָד זאָ וואַ מירובק
קרוי וינ 1929.

Detta är natten är ett filmpoetiskt möte; ett hemlöst språk, en bortglömd plats, en profetisk dikt. Språket är jiddisch, platsen den judiska begravningsplatsen i Warszawa med sina 200 000 förfallna gravar och dikten publicerad av Anna Margolin i New York 1929.

*”och med ditt isande blod ska du känna
hur jorden öppnar sig
och maskarna kallar.”*

REGI	Gunnar Bergdahl, Carl Javér, Fredrik Lange
MANUS	Gunnar Bergdahl
FOTO	Nils Croné
LJUD	Gustav Berger
PRODUCENT	Fredrik Lange
PRODUKTIONS BOLAG	Vilda Bomben AB
LÄNGD	4 min 39 sek
SPRÅK	Jiddisch

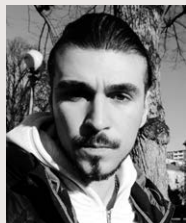

GLÖDHET

Alecio, Timimie thaj Anna vakheren ando veš pa čhiba, indentiteti thaj seksualiteti. Ando filmo si Alecio Araci, Anna Fogelström, Salamanca Gonzalez thaj Timimie Mäarak. O vakheripe ando filmo si pe i čhib romani, i čhib samikani thaj i čhib švedikani.

Alecio, Timimie och Anna samtalar i en grön skog kring språk, identitet och sexualitet. Medverkande är Alecio Araci, Anna Fogelström, Salamanca Gonzales och Timimie Mäarak. Dialogen i filmen är på romani, samiska och svenska.

REGI	Alecio Araci
FOTO	Bill Watts
LJUD	Martin Hennel och Claus Lyng
PRODUCENT	China Åhlander
PRODUKTIONSBOLAG	Chinema Film Sweden
LÄNGD	4 min 55 sek
SPRÅK	Romani, samiska och svenska

GRÄSET ÄR ALLTID GRÖNARE

Kaksi nuorta istuu kaffilassa Stockholmissa ja praatii isommista ja paremmista paikoista maailmassa. Monet siirtyvät Torniolaaksosta, ette saisivat ellää elämää, jossa tapahtuu enämpi asioista. Se oon niin helppo aina unelmoija jostaki suuremmasta, eikä tuntea ittensä koskaan tyytyväiseksi. Mutta onko ruoho aina vihreämpää toissaala?

Två ungdomar sitter på ett kafé i Stockholm och pratar om platser i världen som är större och bättre. Många flyttar från glesbygd i tron om att få leva ett mer händelserikt liv. Det är så lätt att aldrig känna sig nöjd och alltid drömma om något större. Men är gräset alltid grönare?

REGI	Sanna Kalla
MANUS	Jon Blåhed & Sanna Kalla
FOTO	Jimmy Sundin
LJUD	Robin Svensk
PRODUCENTER	Andreas Emanuelsson & Tony Österholm
PRODUKTIONSBOLAG	Iris Film AB
LÄNGD	4 min 30 sek
SPRÅK	Meänkieli och svenska

KLASSENS Z

Hamipesa dokumentarikane filmostar thaj fiktivikane filmostar mangel Klasse Z te sikhavel sar jekh djives le romenge ande švedikane školi šaj dičhol. Ando filmo dikhas jekhe romane studentos kon garavel pesko romanipe peske školake amalendar thaj peske sikhavnendar. Kana vov hačarel kaj khonik lel pe peste i doš le antiziganistipeske so nakhen le rom vov pučel pestar korkoro te si te kerel vov vareso odoleske. Vaj te si i buči kavere manuški te lel pe peste? Ando filmo si le khelitora Edy Dzafic, Nora Azmani, Charleen Grots, Sven Boräng.

Med en blandning av dokumentär och fiktion vill Klasse Z visa hur en dag för romer i svenska skolor kan se ut. I filmen får vi följa en romsk elev som döljer sin identitet för sina klasskamrater, vänner och lärare. När han inser att ingen tar ansvar för den antiziganism som romer utsätts för frågar han sig själv huruvida han borde göra något själv åt saken. Eller ligger ansvaret hos någon annan? Medverkande skådespelare är Edy Dzafic, Nora Azmani, Charleen Grots och Sven Boräng.

REGI	Alma Dzafic Ferhatovic
MANUS	Alma Dzafic Ferhatovic och Julián Quevedo
FOTO	Amelie Mattisson Chue
LJUD	Martin Hennel och Claus Lyng
PRODUCENT	Anna Åhlander
PRODUKTIONSBOLAG	Chinema Film Sweden
LÄNGD	4 min 54 sek
SPRÅK	Romani och svenska

MELLAN HIMMEL OCH HELVETE

Sara uskoj, että hänen alakuloisuutensa oli vain masennusta, mutta vuosi sitten hänellä diagnosoitiin tyypin 2 kaksisuuntainen mielialahäiriö. Sairauden hän on perinyt suomalaiselta suvultaan. Nyt Sara pyrkii murtamaan sairauteen liittyvää vaikenemisen kulttuuria ja stigmaa niin suvussaan kuin yhteiskunnassakin.

Sara trodde att hens ledsamhet endast var depression, men för ett år sedan fick hen diagnosen bipolär typ 2. Sjukdomen som hen ärvt från sin finska släkt. Nu arbetar Sara med att bryta stigmat och tystnadskulturen både i sin egen släkt och i samhället.

REGI	Liina Johansson
MANUS	Dan Görgü
FOTO	Pontus Norberg
LJUD	Liina Johansson och Zacharias Kullman
PRODUCENTER	Liina Johansson & Dan Görgü
LÄNGD	4 min 49 sek
SPRÅK	Finska och svenska

DER SHMUES

סעומש רעד

חרזים נא נדיי פיוא נברוח רעד קאָן נוא המחלם- טלעוו עטייווצ יד קאָן
ע קידעכאָ וו אַ סלאַ נראָוועג מעלענ זיא שידיי זאָ נבילבעג זיא, עפאָרייא
ראַפּ קס אַ טנייה דונ טיידאָב קאָ רפּש עשידיי יד ראָן. קאָרפּש עניימעגלאַ
גראָווגני ייווצ נבאָה נדעווש-מורד נאָ קעגרע נוא טעטיטנעדיא רעשידיי רעד
נא רעטאָיסיספּ, רעטקאָד-רעדניק סעד נא רערעל - שידיי רעייז נענופעג
ערעייז וצ רעטנענ ייז נעמוק קאָרפּש רעד קרוּד. נאָמלוש המלש רבחמ
טנורגרעטניה רעייז וצ נא נעלצראָוו

Andra världskriget och förintelsen av Östeuropas judiska befolkning ledde till att jiddisch försvann som ett utbrett vardagligt språk. Men jiddisch är fortfarande en stor del av den judiska identiteten och någonstans i södra Sverige har två ungdomar hittat sin jiddischlärare i barnläkaren, psykiatern och författaren Salomon Schulman. Genom språket kommer de närmare sina rötter och sin historia.

REGI	Kamelia Pebdani
FOTO	Makan E-Rahmati
LJUD	Alf Dahlqvist
PRODUCENT	Peter Krupenin
PRODUKTIONS BOLAG	HOBAB
LÄNGD	4 min 55 sek
SPRÅK	Jiddisch och svenska

SARRI JA SANNA

Sarri ja Sanna ovat olleet koko elämänsä ajan toistensa parhaat ystävät. Tässä sydämellisessä henkilökuvassa seuraamme heitä leipomassa joulutorttuja ja muistelemassa, millaista oli varttua, kun ei ollut ruotsalainen eikä suomalainen mutta kuitenkin sekä että. Hersyvä lyhytdokumentti, jossa nauru ja vakavuus kohtaavat.

Sarri och Sanna har varit bästa vänner hela sina liv. I detta kärleksfulla porträtt följer vi med när de bakar joulutorttu och minns sin uppväxt som att vara varken svensk eller finsk, men ändå både och. En sprudlande kortdokumentär där skrattet möter allvaret.

REGI	Julia Qvarnström
FOTO	Margarita Sheremet
KLIPP	Axel Grigor
PRODUCENT	Ewa Cederstam
PRODUKTIONS BOLAG	Helion Film AB
LÄNGD	4 min 30 sek
SPRÅK	Finska och svenska

SORI TONI

Toni on 16-vuotias ja asuu ahtaassa asunnossa perheensä kanssa. Hänellä on kaksi pikkusisarusta, ja kotona vallitsee usein kaaos, hyörinä ja meteli. Toni kaipaavat ystäviensä kanssa hengailua, ja hän pakeneekin usein chat-ryhmänsä pariin, mutta aina tämä pako ei riitä...

Toni är 16 år och bor i en trång lägenhet med sin familj. Hon har två småsyskon och hemma är det ofta kaos, stök och hög ljudvolym. Toni längtar innerligt efter att få hänga med sina vänner och flyr därför ofta in i chattgruppens gemenskap, men det är inte alltid den flykten räcker till...

REGI	Lina Puranen
MANUS	Helmi Tolonen & Lina Puranen
FOTO	Milja Rossi
LJUD	Eduardo Rodriguez och Moa Hamner
PRODUCENT	Lina Puranen
LÄNGD	4 min 30 sek
SPRÅK	Finska och svenska

SVONNI VS SKATTEVERKET

Sápmelaš Ida-Maria riidala ruoŧa eiseválddiiguin rievttis ovddas beassat loktet vearroeahpideami 3 000 ruvnna beanaoastima dihte. Galget go ruoŧa geađgeoaivvit ipmirdit beana lea veahkkeneavvu, nugo skohter lea? Vai galgágo ain okta sápmelaš vuollánit ruoŧa hearráid dihte?

Samiska Ida-Maria kämpar mot de svenska myndigheterna för rätten att göra ett skatteavdrag på 3 000 kr för inköp av en hund. Ska de förstå att hunden är ett verktyg? Eller ska ännu en same tvingas böja sig för den svenska överheten?

REGI	Maria Fredriksson
FOTO	Pia Lehto
EXTRA FOTO	Martina Carlstedt
PRODUCENT	Ina Holmqvist
PRODUKTIONSBOLAG	Ballad Film AB
LÄNGD	4 min 50 sek
SPRÅK	Samiska och svenska

År 2000 erkändes judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar som nationella minoriteter i Sverige. Samtidigt erkändes jiddisch, romani chib, samiska, finska och meänkieli som nationella minoritetsspråk. Beslutet grundades på att dessa minoriteter befolkade Sverige under lång tid samt att språken länge och kontinuerligt talats i Sverige.

GLÖD är en kortfilmsserie med tio korta dokumentära filmer där dialogen helt eller delvis består av minoritetsspråken samiska, finska, meänkieli, jiddisch och romani chib. Initiativet vill lyfta de svenska minoritetsgruppernas berättelser och språk för att bevara, uppmärksamma och spegla vår mångfald och vårt ursprung, med perspektiv som kan tala till unga och unga vuxna.

GLÖD genomförs i samarbete mellan Folkets Bio, UR och Svenska Filminstitutet.

